

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε την επαναφορά του «Ηρακλή III»

2023/11/28 15:01 στην κατηγορία ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Η Κομισιόν ενέκρινε την επαναφορά του ελληνικού καθεστώτος «Ηρακλής» για τη στήριξη της μείωσης των μη εξυπηρετούμενων δανείων των ελληνικών τραπεζών, καθώς δεν περιλαμβάνει στοιχεία κρατικής ενίσχυσης.

Καθεστώς «Ηρακλής»

Το καθεστώς συνιστά επαναφορά του μέτρου που η Κομισιόν είχε αρχικά εγκρίνει τον [Οκτώβριο του 2019 \(SA.53519\)](#) για περίοδο 18 μηνών και το παρέτεινε τον [Απρίλιο του 2021 \(SA.62242\)](#), το οποίο έληξε στις 9 Οκτωβρίου 2022.

Η Ελλάδα κοινοποίησε τα σχέδιά της για την επαναφορά του καθεστώτος, το οποίο **θα διαρκέσει έως τα τέλη Δεκεμβρίου του 2024.**

Σκοπός του καθεστώτος είναι να διευκολύνει τις τράπεζες να τιτλοποιούν και να αφαιρούν τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια από τους ισολογισμούς τους.

Στο πλαίσιο αυτού του καθεστώτος, ένας ιδιωτικός φορέας ειδικού σκοπού θα αγοράζει μη εξυπηρετούμενα δάνεια από τις τράπεζες και θα πωλεί τίτλους σε επενδυτές. Το κράτος θα παρέχει την εγγύηση του Δημοσίου για τους τίτλους υψηλής εξασφάλισης του φορέα τιτλοποίησης, οι οποίοι είναι χαμηλότερου κινδύνου. Σε αντάλλαγμα, το Δημόσιο θα λαμβάνει αμοιβή σύμφωνη με τους όρους της αγοράς.

Στόχος είναι η προσέλκυση ευρέος φάσματος επενδυτών και η στήριξη των τραπεζών στις συνεχιζόμενες προσπάθειές τους να μειώσουν το ύψος των μη εξυπηρετούμενων δανείων στους ισολογισμούς τους.

Οι τέσσερις σημαντικότερες ελληνικές τράπεζες που αξιοποίησαν το καθεστώς παρατήρησαν όλες **δραστική μείωση του αποθέματος των μη εξυπηρετούμενων δανείων** τους.

Ειδικότερα, εκτιμάται ότι, ως αποτέλεσμα της εφαρμογής του καθεστώτος, το ποσοστό των μη εξυπηρετούμενων δανείων **μειώθηκε από 42% τον Σεπτέμβριο του 2019 σε 8,7% στο τέλος του 2022** (που αντιστοιχεί σε τιτλοποιήσεις μη εξυπηρετούμενων δανείων ακαθάριστης λογιστικής αξίας 49,5 δισ. ευρώ).

Η επαναφορά του καθεστώτος θα βασιστεί στην επιτυχία που έχει επιτευχθεί μέχρι στιγμής, η οποία μπορεί επίσης να κινητοποιήσει και λιγότερο σημαντικές ελληνικές τράπεζες να αιτηθούν την ένταξή τους στο καθεστώς.

Αξιολόγηση

Το καθεστώς που επαναφέρεται παραμένει σχεδιασμένο κατά τρόπο που διασφαλίζει ότι το ελληνικό δημόσιο θα συνεχίσει να αμείβεται σύμφωνα με τους όρους της αγοράς για τον κίνδυνο που θα αναλάβει παρέχοντας εγγύηση στο τμήμα τιτλοποίησης μη εξυπηρετούμενων δανείων με την υψηλότερη εξοφλητική προτεραιότητα.

Εάν ένα κράτος-μέλος παρεμβαίνει ως ιδιώτης επενδυτής και αμείβεται για τον κίνδυνο που αναλαμβάνει με τρόπο που θα γινόταν αποδεκτός και από έναν ιδιώτη επενδυτή, οι παρεμβάσεις αυτές δεν συνιστούν κρατική ενίσχυση.

Η Επιτροπή αξιολόγησε το καθεστώς και διαπίστωσε ότι οι κρατικές εγγυήσεις θα παρέχονται έναντι αμοιβής με όρους της αγοράς ανάλογα με τον κίνδυνο που αναλαμβάνεται, δηλαδή όπως θα γινόταν αποδεκτό από έναν ιδιώτη επιχειρηματία υπό τους τρέχοντες όρους της αγοράς.

Αυτό διασφαλίζεται από τα ακόλουθα στοιχεία:

- Πρώτον, **ο κίνδυνος για το Δημόσιο θα είναι περιορισμένος**, δεδομένου ότι η κρατική εγγύηση ισχύει μόνο για το τμήμα ανώτερης εξασφάλισης των τίτλων που πωλεί ο φορέας τιτλοποίησης. Ένας εγκεκριμένος από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ανεξάρτητος οργανισμός αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας θα καθορίζει τη διαβάθμιση του τμήματος ανώτερης εξασφάλισης.
- Δεύτερον, η κρατική εγγύηση για το τμήμα ανώτερης εξασφάλισης θα τίθεται σε ισχύ μόνον εάν το ήμισυ και πλέον των μη εγγυημένων επισφαλών τμημάτων έχει πωληθεί επιτυχώς σε ιδιώτες συμμετέχοντες στην αγορά. Με τον τρόπο αυτό θα διασφαλίζεται ότι η κατανομή των κινδύνων των διαφόρων τμημάτων **θα δοκιμάζεται και θα επιβεβαιώνεται από την αγορά προτού το Δημόσιο αναλάβει οποιονδήποτε κίνδυνο.**
- Τρίτον, **η αμοιβή του Δημοσίου για τον κίνδυνο που αναλαμβάνει θα είναι σύμφωνη με τους όρους της αγοράς.** Το τέλος εγγύησης θα βασίζεται σε δείκτη αναφοράς της αγοράς και θα είναι ανάλογο με το επίπεδο και τη

διάρκεια του κινδύνου. Τούτο σημαίνει ότι το καταβαλλόμενο τέλος εγγύησης αυξάνεται με την πάροδο του χρόνου ανάλογα με τη διάρκεια του ανοίγματος του κράτους. **Η αμοιβή προσαρμόζεται ώστε να αντιστοιχεί στις τρέχουσες εξελίξεις της αγοράς στην Ελλάδα.** Αυτή η διάρθρωση των τελών, καθώς και ο διορισμός εξωτερικού διαχειριστή, έχουν ως στόχο να αυξηθεί η αποτελεσματικότητα της ρύθμισης των μη εξυπηρετούμενων δανείων, αλλά και η πιθανότητα ανάκτησής τους.

Σε αυτή τη βάση, η Κομισιόν κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το μέτρο δεν περιέχει στοιχεία κρατικής ενίσχυσης κατά την έννοια των κανόνων της ΕΕ για τις κρατικές ενισχύσεις.